

УДК 94(477.83/.86)"18/19"

ІВАНІК Микола – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України, політології та права, Національний лісотехнічний університет України (ivanykmykola@ukr.net)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8327-3586>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.42.146762>

МІСЬКІ УРЯДНИКИ САМБОРА ДОБИ ГАЛИЦЬКОЇ АВТНОМІЇ (друга половина XIX – початок XX ст.)

Анотація. У статті проаналізовано організацію міського самоврядування в Самборі доби галицької автономії. Досліджено норми чинного законодавства, на підставі яких було реорганізовано міську раду та магістрат, проаналізовано етно-конфесійний склад міської ради і магістрату, з'ясовано прізвища самбірських бургомістрів.

Ключові слова: Галичина, Самбір, міське самоврядування, міська рада, бургомістр.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку української історичної науки містознавча проблематика все більше привертає увагу дослідників. Місто як складний та багатогранний феномен, як соціокультурна цілісність, завжди цікавило науковців. Важливим аспектом містознавчої проблематики є дослідження органів міського самоврядування. Запровадження системи самоврядування у містах стало однією з важливих реформ на шляху трансформації абсолютистської Австрійської імперії у конституційну Австро-Угорську монархію. Вивчення історичного досвіду організації і діяльності міських органів самоврядування зазначеного періоду становить значний науковий та практичний інтерес.

Аналіз основних досліджень і публікацій свідчить про вкрай слабку історіографію галицького міста австрійського періоду, і це, незважаючи на значний обсяг джерельної бази. Окремі

дослідження як комплексного, так і краєзнавчого характеру, що з'явилися в останні роки, суттєво не вплинули на ступінь розробки цієї наукової проблеми [4]. Хоча одним з найкраще вивчених аспектів містознавчої проблематики є історія органів міського самоврядування, проте комплексні дослідження присвячені насамперед великим містам, зокрема Львову. Невеликі галицькі міста і містечка ще чекають на свого дослідника, Самбір не став винятком із правила. У нечисленних історичних працях, у яких відображено історію підавстрійського Самбора, містяться лише згадки про діяльність міських властей [5; 7]. У двотомній праці А. Кучери «Samborszczuzna» австрійському періоду в історії міста присвячено лише XXIII розділ II тому, діяльність влади міста відображена фрагментарно [10]. Спогади В. Ціхоцького про Самбір другої половини XIX ст. містять лише згадку про самбірського бургомістра В. Каспарека [8]. Нічого нового не додали до досліджуваної проблеми й новіші праці Ю. Рабія [3] та С. Ніцеї [12].

Мета статті полягає у тому, щоб дослідити устрій міського самоврядування Самбора доби галицької автономії, визначити самбірських бургомістрів та проаналізувати національний склад міської ради і магістрату.

Процес реорганізації управління містом розпочався відразу після встановлення юрисдикції Габсбургів над краєм. У 1772 р. Австрійська імперія після першого поділу Польщі на так званих «ревіндікованих» землях створила Королівство Галичини та Володимирії, маючи доволі обмежену інформацію про те, якими були новоприєднані території. Лише меморіал графа Антона фон Пергена – першого губернатора Галичини, поданий імператору Йосифу II у серпні 1773 р. під час його перебування у Львові, та меморіал радника двору Яна Вацлава фон Маргеліка, який за наказом імператора у 1783 р. здійснив інспекційну подорож Галичиною, дали австрійським урядовцям можливість з'ясувати той стан, в якому перебувала Галичина загалом і міста зокрема. Першою особливістю, на що звернули увагу австрійські урядовці, – велика кількість міст і містечок в провінції, яких станом на 1776 р. налічувалося 311 [11, 153]. Хоча низка дослідників наводять й інші дані – від 305 до 328 міст і містечок [2, 14–15].

На землях Галичини, що сьогодні належать Україні таких міст налічувалося 176 [1, 67–95]. Проте лише деякі з них змогли

зберегти міський характер та нагадували міста, Самбір належав до їх числа. Опосередковано про це свідчить і той факт, що після чергового реформування адміністративного устрою провінції у 1782 р. шляхом створення 18 циркулів, циркулярний уряд було перенесено з Дрогобича до Самбора. Причиною такого рішення став брак у Дрогобичі придатного приміщення для урядування циркулярного уряду [15, 153].

Спочатку австрійська адміністрація не втручалась у міські справи і система управління й надалі базувалась на нормах магдебургського права, 26 липня 1778 р. декретом Йосифа II Самбору було надано титул вільного королівського міста. У 1785 р. уряд наказав подати містам усі привілеї і, спираючись на них, провів поділ на міста та містечка. Проте головним наслідком цих заходів було фактичне скасування магдебургського права, у 1786 р. його скасували у Львові. Згодом міське самоврядування було скасоване в інших містах, хоча деякі елементи магдебурії продовжували діяти. Насамперед було реорганізовано магістрати, які склалися з бургомистра, 4 асесорів (у більших містах), касира та контролера. Один з асесорів виконував функції міського синдика. Принцип виборності цих урядовців було збережено, але суттєво обмежено, оскільки вибір вимагав затвердження з боку циркулярної влади в особі старости. Посадовців магістрату обирали члени міського відділу, яких, зі свого боку, обирали міщани, які володіли нерухомістю у місті, й ремісники. Чисельність міського відділу коливалась від 12 осіб до 40 (в Самборі – 20), залежно від чисельності виборців [11, 154]. Хоча міський відділ був контролюючим органом щодо магістрату, насправді бургомістри мало зважали на його позицію. У 1805 р. принцип виборності урядовців магістрату було скасовано, міський відділ остаточно втратив будь-який вплив на діяльність бургомистра, хоча й продовжував існувати, зберігши за собою лише дорадчі функції. Фактично магістрати перетворилися на урядові органи управління містами. Німецька була мовою урядування.

З цього періоду відомі імена таких бургомістрів Самбора:

Мартін Країнський (? – 1820 рр.); Йоган Марціневич (1820–1823 рр.); Діонісій Хорошаковський (1823–1836 рр.); Міхал Сопотницький (1836–1847 рр.); Франц Ілласевич (1847–1850 рр.); Він-

сент Данек (1850–1854 pp.); Йоган Стензель (1854–1856 pp.); Гжегож Чайковський (1856–1862 pp.); Міхал Попель (1862–1868 pp.).

Поштовхом до глибинних реформ адміністративно-територіального устрою й устрою органів самоврядування у провінції стали революційні події 1848–1849 pp. Спочатку Галичина отримала автономію, символом якої став Галицький сейм та його виконавчий орган – Крайовий відділ. Згодом Галицький сейм прийняв низку законів, які й сформували новий устрій місцевого самоврядування. Правові рамки міського самоврядування були запроваджені загальнодержавним законом від 1862 р. і крайовим законом від 1866 р., що визначав устрій громад, але не виділяв сільські й міські громади в окремі адміністративні одиниці. З часом виникла необхідність провести диференціацію міст за кількістю населення, економічним потенціалом, що вимагало закріплення у законодавстві відмінностей в устрої органів міського самоврядування. Проте зміни, запроваджені законами від 1889 р. для більших міст та законом від 1896 р. для менших містечок, у порівнянні з нормами закону від 1866 р., були незначні. Головною нормою нового законодавства стало відновлення принципу виборності міських органів. Міські ради знову повертали собі представницькі функції, а міщани отримали механізм впливу на міську владу.

Протягом цього періоду Самбором керували такі бургомістри: Теодор Шемельовський (1868–1871 pp.) [II]; Вільгельм Каспарек (1871–1883 pp.) [III]; Ігнаці Будзиновський (1883–1902 pp.) [IV]; Юзеф Стеерман (1902–1914 pp.) [V].

Загалом, судячи з термінів урядування бургомістрів, самбірська міська влада відзначалася стабільністю. Лише бургомістра В. Каспарека було усунуто (1883) з посади розпорядженням старости зі звинуваченнями у зловживанні службовим становищем. Не погодившись із таким рішенням, звільнений бургомістр спробував оскаржити це розпорядження, заперечуючи усі звинувачення. Своїм коштом він видав брошуру, де спростовував усі закиди у свій бік, проте повернутися на посаду йому не вдалось [8].

Самбір належав до тих 30 галицьких міст, устрій самоврядування якого остаточно визначив закон від 1889 р. [I]. Насамперед закон окреслював коло тих осіб, які вповні користувалися правами членів міської громади і виділяв дві категорії таких людей – членів громади і так званих учасників. Основною умовою

набуття статусу члена громади чи приналежного до громади було постійне проживання, володіння нерухомим майном, заняття діяльністю, яка приносила прибуток, і сплата податків. Сплата податків до місцевого бюджету мала юридичним наслідком той факт, що статус учасника мали не лише фізичні особи, але й юридичні – корпорації, спілки, підприємства й фундації як приватні, так і державні.

Міську громаду Самбора представляла міська рада та її виконавчий орган – магістрат. Чисельність ради становила 36 осіб, одночасно обирали 18 заступників радних. Радних обирали терміном на 6 років. Цікавою новелою закону було те, що передбачалася ротація половини радних та їх заступників після трьох років урядування новообраної ради. Міська рада збиралась на свої засідання в разі необхідності, але не рідше ніж одного разу на місяць. Магістрат складався з бургомистра, заступника та від 3 до 5 асесорів. Їх обирали міські радні також строком на 6 років. Штат допоміжного персоналу формував магістрат.

Закон про вибори до міських рад був доволі складним, оскільки ґрунтувався на майновому, віковому, освітньому цензі та цензі постійного проживання (т. зв. ценз осілості). Найбільш важливу роль відігравав майновий ценз, оскільки саме величина сплачуваного податку визначала приналежність до однієї з трьох виборчих груп – курій. Кожна з курій обирала однакову кількість радних – 12. Проте кількість виборців у куріях різнилася і коливалась від кількох десятків в першій до кількох сотень в третій. Куріальна система виборів, з одного боку, різко обмежувала кількість виборців (як правило, виборчі права мали лише близько 10 відсотків громадян), а з іншого – фаворизувала саме заможні верстви населення. У тогочасних реаліях, зважаючи на національний склад населення Самбора та майновий стан основних етнічних груп – поляків, євреїв та українців – створювалися передумови для абсолютної переваги поляків та євреїв. Норми чинного закону, який не передбачав пропорційного представництва у міських органах влади національних груп, особливо куріальне виборче право, робили неможливим отримання українською громадою Самбора належного їй представництва. Насамперед національний склад населення не дозволяв сподіватись на це. Офіційна статистика подає такі дані [16, 34]:

Рік	загальна кількість	римо-католики	греко-католики	їудеї	інші	римо-католики	греко-католики	їудеї	Інші
1880	13586	7049	2073	4427	37	51,9 %	15,2 %	32,6 %	0,3 %
1890	14324	7812	2394	4080	38	54,5 %	16,7 %	28,5 %	0,3 %
1900	17039	8882	3218	4900	39	52,1 %	18,9 %	28,8 %	0,2 %
1910	20257	11079	3720	5418	40	54,7 %	18,4 %	26,7 %	0,2 %

Українська громада Самбора значно поступалася за чисельністю не лише польській громаді, але й єврейській, тому не могла сподіватися на значне представництво ні в міській раді, ні в магістраті. Зокрема, у 1907 р. з 36 міських радних 22 були римокатолицького віровизнання, 11 – іудейського і лише троє грекокатолицького. У магістраті, який на той час складався з 7 осіб, було 3 римо-католики, 3 їудеї та 1 греко-католик [9, 29]. Цікавим є й факт, що бургомістр Самбора цієї доби Ю. Стеєрман належав до єврейської громади міста. Загалом, крім Самбора, євреї очолювали міські ради лише в Бродах, Бучачі та Станіславові [9, 21]. Безумовно, що греко-католицьке віровизнання дає підстави пов'язати особу з українською громадою Самбора, проте в реаліях тогочасного галицького суспільства частина греко-католиків, особливо тих, які посідали, або намагалися посісти певну посаду, хоча і мали українське коріння, ідентифікували себе з польською громадою, у кращому разі асоціювали себе з *gente Ruteni, natione Poloni* (русини польської нації).

Наочним прикладом такого стану справ є особа одного з перших бургомістрів Самбора доби галицької автономії Теодора

(Федора) Шемельовського. Народився він у Дрогобичі, у міщанській родині греко-католицького віровизнання, згодом родина переїхала до Самбора. Майбутній бургомістр закінчив самбірську гімназію з німецькою мовою викладання, студіював філософію, право вивчав у Львівському університеті, згодом отримав ступінь доктора права. Під час революції 1848–1849 рр. був одним із організаторів польського Національного комітету в Самборі. Після революції обирався послом до Галицького сейму, Державної ради. Різно виступав проти поділу Галичини на польську та українську, був членом так званого Кола польського у Віденському парламенті. У 1868 р. був обраний бургомістром Самбора, його урядування тривало до 1871 р. [13]. Не менш цікавою є постать молодшого брата Теодора Шемельовського – Юліана Шемельовського. Народився у Самборі, як і старший брат освіти здобув у Самбірській гімназії. Кар'єру продовжив у Львові, після здобуття юридичної освіти у Львівському університеті керував нотаріальною конторою. У 1866 р. Ю. Шемельовський був обраний до Міської ради Львова, а у 1869 р. став бургомістром Львова [14].

Висновки. Незважаючи на низку недоліків, новий устрій міського самоврядування в Галичині загалом, та в Самборі зокрема, мав позитивні наслідки для розвитку міст. Відновлення принципу виборності міських органів дозволив самбірським міщанам певним чином впливати на міську владу, поступово призвичаїти громаду до більш активної участі у міському житті. Вибори міської ради та бургомістра завжди були помітною подією в суспільно-політичному житті Самбора доби галицької автономії. Хоча українське населення міста не мало належного представництва в міській раді, тим не менше воно отримало можливість в умовах австрійської конституційної моделі розвивати своє національно-культурне та політичне життя, певним чином ривалізуючи з польсько-єврейською більшістю.

Міська рада та магістрат Самбора, як і самбірська громада, доклали максимум зусиль для того, щоб місто заслужено вважалося одним із важливих повітових центрів, освітнім та культурним центром. Багато в чому сучасний Самбір завдячує виглядом свого історичного середовища саме добі галицької автономії.

Перспективним напрямом подальшого дослідження проблеми вбачається аналіз участі української громади міста у виборах до міської ради.

Джерела та література

I. Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem. – Kraków, 1889. – Cz. VII, Nr. 24. – S. 81–119.

II. Galizisches Provinzial-Hahdbuch für das jahr 1668. – Lemberg : Aerarial-Staats-Druckerei. – 1668. – 1094 s.

III. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na rok 1871. – Lwów : Drukarnia E. Winiarza, 1871. – 748 s.

IV. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na rok 1883. – Lwów : Nakładem c. k. Namiesnictwa, 1883. – 856 s.

V. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na rok 1902. – Lwów : Nakładem c. k. Namiesnictwa, 1902. – 1264 s.

1. Петришин Г. Еволюція принципів класифікації міст Галичини в австрійський період (1772 – 1918 pp.) / Г. Петришин, У. Іваночко // Книга міст Галичини. Міждисциплінарні дослідження у містознавстві. – Львів : Вид-во ДУ ЛП, 1999. – 272 с.

2. Петришин Г.П. Карта Ф. фон. Міра (1779 – 1782 pp.) як джерело до містознавства Галичини / Г.П. Петришин. – Львів : Вид-во НУ ЛП, 2006. – 292 с.

3. Рабій Ю.Є. Княжий город Самбір / Ю.Є. Рабій. – Львів – Самбір : Ютика, 1999. – 424 с.

4. Янишин Б.М. Міста і містечка Галичини другої половини ХІХ – початку ХХ ст. в працях сучасних українських та польських істориків / Б.М. Янишин // Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. – К. : НАН України, Ін-т історії НАН України, 2010. – Вип. ХІХ. – С. 497–503.

5. Budzynowski I. Kronika miasta Sambora, zebrana i wydana ku uczczeniu 500 letniej rocznicy założenia miasta Sambora / I. Budzynowski. – Sambor : Nakładem gminy miasta Sambora, 1891. – 52 s.

6. Cichocki W. Sambor przed pół wiekiem / W. Cichocki. – Kraków : Drukarnia Uniwersytetu Jagellonskiego, 1925. – 50 s.

7. Diedzicki L. Sambor / L. Diedzicki // Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego. – Warszawa : Wiek, 1884. – Т. X. – S. 227–246.

8. Kasperek W. Rekurs z Sambora przeciw zarządzeniu Samborskiego c.k. Starostwa z dnia 22 czerwca 1883, 1.8.041, kotorem zawieszony

został w urzędowaniu jako Naczelnik gminy miasta Sambora / W. Kasparek. – Sambor : Nakładem autora, 1883. – 22 s.

9. Kasznica St. Skład wyznaniowy i zawodowy reprezentacji gmin podlegających ustawom 1889 i 1896 r. w roku 1907 (w porównaniu ze stamem w roku 1874) / St. Kasznica // Wiadomości Statystyczne o stosunkach krajowych. – Lwów, 1909. – T. XXII, R. I. – 37 s.

10. Kuczera A. Samborszczyzna. Ilustrowana monografia miasta Sambora i ekonomii Samborskiej / A. Kuczera. – Sambor : Nakł. Księgarni naukowych, 1937. – T. 2. – 266 s.

11. Kutrzeba St. Historia ustroju Polski w zarysie / St. Kutrzeba. – Lwów, 1920. – T. IV : Po rozbiorach. – Cz. II. – 286 s.

12. Nicieja St. Kresowa Atlantyda. Historia i mitologia miast kresowych / St. Nicieja. – Opole : MS Wydawnictwo, 2015. – T. 5. – 288 s.

13. Stepeń St. Szemelowski Teodor / St. Stepeń, J. Zdrada // Polski Słownik Biograficzny. – Warszawa – Kraków : PAN, PAU, 2012. – T. XLVIII/1. – Z. 196. – S. 138–139.

14. Stepeń St. Szemelowski Julian / St. Stepeń, J. Zdrada // Polski Słownik Biograficzny. – Warszawa – Kraków : PAN, PAU, 2012. – T. XLVIII/1. – Z. 196. – S. 138.

15. Tokarz W. Galicya w początkach ery józefińskiej w świetle ankiety urzędowej z roku 1773 / W. Tokarz. – Kraków : Akademia Umiejętności, 1909. – 400 s.

16. Wienfeld I. Ludność miejska Galicyi i jej skład wyznaniowy (1881 – 1910) / I. Wienfeld // Wiadomości Statystyczne o stosunkach krajowych. – Lwów, 1909. – T. XIV, Z. II. – 52 s.

References

I. Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem. (1889). Cz. VII, Nr. 24, pp. 81–119. Kraków [in Polish].

II. Galizisches Provinzial-Hahdbuch für das Jahr 1668. (1668). Lemberg: Aerial-Staats-Druckerei [in German].

III. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na rok 1871. (1871). Lwów: Drukarnia E. Winiarza [in Polish].

IV. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na rok 1883. (1883). Lwów: Nakładem c. k. Namiesnictwa [in Polish].

V. Szematyzm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na rok 1902. (1902). Lwów: Nakładem c. k. Namiesnictwa [in Polish].

1. Petryshyn, H., & Ivanochko, U. (2012). *Evolutsiia pryntsyypiv klasyfikatsii mist Halychyny v avstriiskyi period (1772–1918 rr.)* [Evolution of principles for the classification of Galician cities in the Austrian period (1772–1918)]. *Knyha mist Halychyny. Mizhdystsyplinarni doslidzhennia u mistoznavstvi – Book of the Galician cities. Interdisciplinary research in urban studies* (pp. 67–95). Lviv: Vyd-vo DU LP [in Ukrainian].

2. Petryshyn, H.P. (2006). *Karta F. fon. Miga (1779 – 1782 rr.) yak dzherelo do mistoznavstva Halychyny [Friedrich von Mieg's map (1779 – 1782) as a source for urban studies of Galicia]*. Lviv [in Ukrainian].

3. Rabii, Yu.Ye. (1999). *Kniazhyi horod Sambir [The princely city of Sambir]*. Lviv – Sambir: Yutyka [in Ukrainian].

4. Yanyshyn, B.M. (2010). *Mista i mistechka Halychyny druhoi polovyny XIX – pochatku XX st. v pratsiakh suchasnykh ukrainskykh ta polskykh istorykyv [Cities and towns of Galicia in the second half of the 19th century – early 20th century in the works of contemporary Ukrainian and Polish historians]*. *Problemy istorii Ukrainy XIX – pochatku XX st. – Problems of the Ukrainian history in the 19th century – early 20th century*, 19, 497–503. Kyiv: NAN Ukrainy, In-t istorii NAN Ukrainy [in Ukrainian].

5. Budzynowski, I. (1891). *Kronika miasta Sambora, zebrana i wydana ku uczczeniu 500 letniej rocznicy zalozenia miasta Sambora [Chronicle of the city of Sambir, collected and published to commemorate the 500th anniversary of the Sambir foundation]*. Sambor: Nakładem gminy miasta Sambora [in Polish].

6. Cichocki, W. (1925). *Sambor przed pół wiekiem [Sambir half a century ago]*. Kraków: Drukarnia Uniwersytetu Jagellonskiego [in Polish].

7. Diedzicki, L. (1884). *Sambor [Sambor]*. *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego – Geographical Dictionary of the Kingdom of Poland* (Vol. 10), (pp. 227–246). Warszawa: Wiek [in Polish].

8. Kasperek, W. (1883). *Rekurs z Sambora przeciw zarządzeniu Samborskiego Starostwa z dnia 22 czerwca 1883, ktorem zawieszony został w urzędowaniu jako Naczelnik gminy miasta Sambora [Appeal from Sambir against the Ordinance of the Sambir Starostwo dated June 22, 1883, by which the Head of the Sambir Municipality was suspended in office]*. Sambor: Nakładem autora [in Polish].

9. Kasznica, St. (1909). *Skład wyznaniowy i zawodowy reprezentacji gmin podlegających ustawom 1889 i 1896 r. w roku 1907 (w porównaniu ze stamen w roku 1874) [Denominational and professional composition of the municipality representations in 1907, subject to laws of 1889 and 1896 (compared to the state in 1874)]*. *Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych – Statistical information about regional relations*, 22 (1). Lwów [in Polish].

10. Kuczera, A. (1937). *Samborszczyzna. Ilustrowana monografia miasta Sambora i ekonomii Samborskiej [Sambir Region. Illustrated monographia of the city of Sambir and Sambir crown land]*. (Vol. 2). Sambor: Nakł. Księgarni nauczycielskiej [in Polish].

11. Kutrzeba, St. (1920). *Historia ustroju Polski w zarysie. Tom IV: Po rozbiorach [History of the Polish political system in outline. Vol. IV: After the partitions]*. (Pt. 2). Lwów: Gebethneri Wolff [in Polish].

12. Nicieja, St. (2015). *Kresowa Atlantyda. Historia i mitologia miast kresowych [Atlantis in Borderlands. History and mythology of borderland cities]*. (Vol. 5). Opole: MS Wydawnictwo [in Polish].

13. Stępeń, St., & Zdrada, J. (2012). Szemelowski Teodor [Szemelowski Teodor]. *Polski Słownik Biograficzny – Polish Biographical Dictionary*, 48/1 (196), 138–139. Warszawa – Kraków [in Polish].

14. Stępeń, St., & Zdrada, J. (2012). Szemelowski Julian [Szemelowski Julian]. *Polski Słownik Biograficzny – Polish Biographical Dictionary*, 48/1 (196), 138. Kraków [in Polish].

15. Tokarz, W. (1909). *Galicya w początkach ery józefińskiej w świetle ankiety urzędowej z roku 1773 [Galicia at the beginning of the Josephine colonization period in the light of the official survey in 1773]*. Kraków: Akademia Umiejętności [in Polish].

16. Wienfeld, I. (1909). *Ludność miejska Galicyi i jej skład wyznaniowy (1881 – 1910) [Urban population of Galicia and its denominational composition (1881 – 1910)]*. *Wiadomości Statystyczne o stosunkach krajowych – Statistical information about regional relations*, 14 (2). Lwów [in Polish].

IVANYK Mykola – Candidate of Historical Science, Associate Professor of the Ukrainian History, Political Science and Law Department, National Forestry University of Ukraine (ivanykmykola@ukr.net)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8327-3586>

DOI: <https://doi.org/10.24919/2312-2595.42.146762>

SAMBIR LOCAL GOVERNMENT OFFICIALS IN THE PERIOD OF THE GALICIAN AUTONOMY (second half of the 19th – beginning of the 20th century)

***Abstract.** The article analyzes the organization of municipal self-government in Sambir in the period of Galician autonomy. The analysis of basic research papers and publications shows the extremely poor historiography concerning this Galician town in the Austrian*

period. Several studies of both complex and regional nature, which have appeared in recent years, could not significantly influence to resolve this scientific problem. Very few historical works reflecting the history of Sambir under the Austrian rule contain only some references to the activities of the town authorities.

The process of the city management reorganization started immediately after the establishment of the Habsburg jurisdiction. Initially, the Austrian administration did not interfere in urban affairs. However, first the Magdeburg law was repealed and later in 1805 the appointment by election of the magistrate officials was also abolished. In fact, magistrates turned into government authorities for town administration.

In the second half of the 19th century the city self-government was restored. The system of Sambir self-government bodies was finally determined by the Law adopted in 1889. The article examines the provisions of the existing legislation, on the basis of which the town council and the magistrate were reorganized, analyzes the ethno-confessional composition of the town council and the magistrate and ascertains the names of the Sambir burgomasters.

As has been noted in the article, despite a number of shortcomings the new system of municipal self-government in Galicia in general, and in Sambir in particular, had positive consequences for the town development. The restoration of the principle establishing the town authorities' appointment by election allowed the Sambir inhabitants to have a certain influence on the town administration, gradually accustoming the town's community to more active participation in urban life. The elections of the town council and the burgomaster were always a notable event in the socio-political life of Sambir in the period of the Galician autonomy. Although the Ukrainian inhabitants of Sambir did not have their proper representation in the town council, nevertheless in the conditions of the Austrian constitutional model they got the opportunity to develop their national, cultural and political life, somewhat rivaling with the Polish and Jewish majority.

Key words: *Galicia, Sambir, town self-government, town council, burgomaster.*